

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schuller în București, strada
Labirint nr. 4.Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază
Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

O temere.

(L.) Năcazul Ungurilor pentru convocarea congresului naționalităților este mai ales din cauză, că orice fel de mișcare a noastră îi compromite în fața străinătății. Ear' de pe vremea, când ei mișuiau cu sutele ca exilați și emigranți prin orașele Europei, Ungurii nici-odată n'au fost mai tare avisați la simpatia statelor din Europa, de cum sunt acum, în ajunul mileniului. Pentru-că ce folos și ce mângâiere ar ave, când dela sərbarea lor popoarele culte ar sta departe și s'ar dovedi astfel, că Ungurii tot nu sunt încă luați între neamurile europene.

Eată de ce toate ziarele lor se arată îngrijate, că congresul naționalităților s'a convocat în ajunul conferenței interparlamentare. Pentru-că au fost puși astfel într'un impas dintre cele mai neplăcute. Orine îngăduie ținearea congresului, și atunci cele treia naționalități își vor manifesta impunător nu numai solidaritate, dar' vor arăta lumii culte și starea de anarhie la care au fost impinse, printr'un regim ce într'una calcă constituția, noi naționalitățile nemaghiare.

Aceasta este însă numai o supărare pentru Unguri. Și se știe, că supărările trec.

Ei au însă și o temere.

Eată cum o formulează „Magyarország”:

„Din punctul de vedere al dlor Mangra, Mudron și C-nie nu aceea este important, că oare-ce rezultat practic o să aibă congresul, ce hotărâri va aduce și cum se va sili ca acestea să fie îndeplinite. Sunt cu mult mai puțin naivi acești domni. Ținta vicleană este, ca într'un moment de strîmtoare pentru noi, pe la spatele parlamentului maghiar să introducă în sistemul nostru constituțional gîndul autonomiei naționale, să bata altfel, pe nevăzute, icul în viața statului nostru și să statueze astfel exemplul, că în Ungaria naționalitățile stau între dinsele în contact organic, că ocolind puterea de stat, pot să înceapă acțiune comună și să exerciteze drepturi comune pentru spargerea organizației de stat”.

Știm noi de mult, că aceasta e temerea Maghiarilor. De aceea, chiar dacă ei nu ni-ar stiliza-o atât de clar, ar trebui să ghicim unde este partea slabă a politicii lor, ca acolo să-i lovim!

Înainte de a începe însă această luptă, trebuie să clarificăm și pentru noi și pentru ei un lucru: nu pe temeiul unor „privilegii a căror vreme a trecut” — cum scrie „Magyarország” (nrul dela 25 c.) stăruim și vom stăru asupra gîndului de autonomie, ci pe temeiul ce-l dă și dreptul natural și dreptul de stat a majoritatea cetățenilor din stat și de forma de guvernare pe care și-o dorește.

Așa vrem, așa dorim, deci așa vom face, — eată de într'un stat modern majoritatea cetățenilor ori când și cu mândrie poate zice.

Așa și noi Români, Sârbii și Slovaci: nu vom întreba de când sîntem în această patrie, și dacă Ungurii sînt mai vechi ca noi. Ci în acțiunile noastre ne vom conduce de următoarele considerații: sîntem cetățeni ai acestui stat; contribuim cu sîngele și avutul nostru la susținerea lui; formăm majoritatea cetățenilor statului ungar; avem deci drept, ca în marginile constituției să luptăm pentru a-i se da sta-

tului forma de guvernare pe care noi o dorim.

Că azi nu sîntem încă destul de tari pentru a o face, — o știm și noi, o știu și Ungurii. Dacă ne vom organiza însă pentru o acțiune comună, cine va tăgădui că ne apropiem de ținta noastră?

Vor recunoaște asta și Ungurii. Ear' ei știu, că cu cât noi ne apropiem de ținta noastră, cu atât poziția lor slăbește.

Congresul naționalităților însemnează un pas înainte spre ținta noastră. Și nu va fi ultimul pas, ci începutul unei noue acțiuni, menită a face pe stăpînitorii de azi să admită cu vremea lucruri, pe cari acum le tăgăduesc, să deesiliți, ceea-ce azi nu vor să dea de bunăvoină.

Eată isvorul temerii lor.

Congresul naționalităților debătut în consiliul ministrilor. Vineri în 26 Iulie n. d. a. la orele 5 s'a ținut consiliul de miniștri în Budapesta. Unicul obiect de dezbateră a consiliului a fost — congresul naționalităților.

Contra Ungurilor. Ziarul parisiian „La Patrie” în numărul seu dela 19 Iulie sub titlul „Români și Maghiari” scrie un articol, în care arată cum Maghiarii au înșelat Europa, trimbițând că ei sînt liberali, în realitate sînt însă, — așa scrie numitul ziar — „călăi ai naționalităților” („bourreaux dela nationalité”). Articolul se termină spunînd, că atunci când un popor guvernează cu mijloace atât de violente ca Ungurii, intervenția Europei ar fi nu numai necesară, dar' dreaptă.

Intrevederea domnitorilor. O depeșă din București anunță, că Maiestatea Sa regele Carol al României, reîntorcîndu-se dela băile din Ragaz, va visita la Ischl pe Maiestatea Sa Monarhul nostru. Această întrevedere se aduce în legătură cu situația politică din Orient.

(=) Cartea domnului Eugen Brote. „Allgemeine Zeitung” (Beilage, nr. 205), marele ziar din München, publică pe opt coloane o lungă dare de seamă asupra cărții dlui E. Brote, căruia, zice articolul, „nu i-se poate lua în nume de rău, că din fața persecuțiilor s'a refugiat în România”; scriind, el face servicii națiunii și patriei sale.

Cartea, zice articolul, „merită atențiune și a cercurilor, care de altfel nu au pentru încercări istorice-contemporane decât zimbetul celui-ce „știe mai bine”, și se încălzește numai de informațiunile diplomatice”.

Articolul susține dreptul nostru de a pretinde autonomia Ardealului, recomandă chiar vechiul principiu al autonomiilor de teritorii naționale și chiar și despre Daco-România zice că „Maghiarii au lucrat mai mult decît ori-cînd ca idea daco-română să aibă oare-care (eine gewisse) îndreptățire”.

Sînt chestii de „înalță politică”, zice articolul, dar' și de filosofie istorică, pe care această carte le resuscită. Articolul examinează apoi stările noastre din punctul de vedere al definiției statului și constată, că politica maghiară de azi este un regres față de „idea de stat medievală” a Ungariei, care nu pune nici un temei pe unificarea părților statului.

De altfel, ca să nu ne fie bucuria prea mare, nici tristetea altora prea profundă, editorul adaosului literar al marelui ziar din München anunță că „în hatrul unei discuții multilaterale” va publica un articol scris de un German-ungar asupra „istoriei daco-românismului”.

Va fi, credem, dl Dr. Schwicker scriind despre dl Dr. Jancsó Benedek... Oameni cunoscuți!

Conferența interparlamentară.

Dl V. A. Urechia ne trimite următoarea scrisoare, datată Sinaia, 27 Iulie:

Domnule Director!

Jurnalele maghiare continuă a spune verzi și uscate despre atitudinea viitoare

a parlamentarelor români la conferența interparlamentară din Bruxella. „Magyarország” mai recent editează din nou neadeverul, că noi deputați și senatorii din grupul parlamentar român am fi făcut, luna trecută, tot posibilul, ca chestiunea română să o aducem la ordinea zilei la coferența dela Bruxella, dar' că acest punct s'a șters din program, fiindcă s'au opus membrii germani, francezi, englezi și elvețieni.

Câte vorbe atătea scornituri.

Noi n'am cerut inserirea în programul conferenței dela Bruxella din August viitor a chestiunii române și nici a celei a naționalităților în abstracto; și

Germanii, Francezii, Englezii și Elvețienii n'au avut la ce să se opună.

Mai adauge același jurnal, că dl V. A. Urechia își va renoi propunerea și că „e posibil dar' că el își va ajunge scopul”...

Dl V. A. Urechia — dacă sănătatea foarte sdruncinată îi va permite să meargă la Bruxella, nu va renoi asemenea propunere ce n'a făcut nici când. Dar' deoarece Maghiarii pretind că au în favorul lor pe Germani, Francezi, Englezi, Elvețiani, ce logică este aceea a lor de a declara, că dl V. A. Urechia va isbui să-i treacă propunerea?!

Atât de puțin mergem noi Români să punem chestiunea la conferența din Bruxella, că noi nici nu o să mergem decît în foarte restrîns număr. Al' dar' ori cîți vom fi acolo, de una îi asigurăm pe colegii noștri Unguri din conferență, că noi nu avem nevoie să studiem la ultimul moment ca dl Apponyi chestiunea ce ar cerca ei să agite, căci o cunoaștem deplin și că vor plăti scump victoria ce — cu ajutorul intervenției guvernului austro-maghiar, speră a ave contra noastră și contra amicilor noștri.

Noi Români nu mergem să majorizăm conferența cu numărul, ci să-i spunem modest și fermi, că la Budapesta vom merge ori cînd altă-dată, dar' nu în 1896. Motivele? — De vor ave colegii Unguri imprudența să propună — fie și în numele guvernului unguresc — Budapesta pentru sediul conferenței din 1896, vom arăta „per longum et per latum” pentru ce motive noi Români nu putem merge la sərbarea comemorativă a invasiunii lui Arpád.

Sapientii sat!

V. A. Urechia.

Scrisoarea aceasta, care anunță ca posibil, că dl Urechia nu va merge la Bruxella din cauza sănătății sale sdruncinate, credem că totuși va fi desavăușată prin — mergerea în luptă a dlui V. A. Urechia, care, deși obosit de ani și muncă, nu poate lăsa nesfîrșită o lucrare națională, cîtă vreme nu a predat-o unui urmaș demn.

Presa din Ungaria

despre

congresul naționalităților.

„Branik” în numărul dela 27 Iulie, după-ce publică la loc de frunte convocătorul, scrie:

Congresul naționalităților. În fruntea numărului nostru de azi publicăm a p e l u l privitor la convocarea congresului naționalităților. El a eșit din sinul comitetului, care a lucrat pentru apropierea politică între Sârbi, Slovaci și Români, avînd și datorința a pune publicul în cunoștință despre lucrările lui. Membrii aceluși comitet erau delegații direcțiilor partidelor opoziționale ale naționalităților nemaghiare.

Congresul naționalităților se va întruni. Vom vorbi pe larg despre congres, când însuși partidul nostru își va precisa punctul seu de vedere. Am avut grijă, ca națiunea noastră să audă vocea partidului însuși al nostru și în numărul nostru de Sâmbăta viitoare vom aduce decisiunea partidului nostru.

Și până atunci însă vom să facem câteva observații. Afacerea, de care e vorba, e foarte importantă. Trebuie ca naționalitățile nemaghiare să-și spună plîngerile și dorințele în comun. Plîngerile noastre sînt îndreptățite și cerințele drepte, trebuie să fie auzite deci. Să privim numai la Maghiari! Luna viitoare se va întruni congresul conferenței interparlamentare din Bruxella. Pentru-ca chestiunea națională să nu fie pusă la ordinea zilei, 10—12 deputați maghiari se duc acolo, și anume fără deosebire

de partid; ci anume se duc acolo să împedecă punerea pe tapet a celei chestiuni. Așa lucrează Maghiarii și noi?!...

Mulțumită Românilor s'a pus la cale mișcarea privitor la solidaritatea naționalităților nemaghiare, care se află înregistrată teoreticește în toate programele partidelor naționale opoziționale. Solidaritatea aceasta trebuie odată să se intrupeze, să prindă viață.

Acum e vorba, voim oare într'adevăr o astfel de solidaritate? Despre aceasta are să decidă tocmai congresul naționalităților.

Și noi Sârbii avem să decidem dinainte, oare voim să ne alipim la acțiunea aceasta, dacă vom merge la congres.

După cea mai adăncă convingere a noastră ar fi o mare greșală politică, dacă am absenta dela congres. Nimenea nu ne cere, ca să lucrăm pentru alții, ci pentru noi înșine.

Români și Slovaci sînt atât de tari, că n'au lipsă de ajutorul nostru în afacerile lor naționale; ba și mai mult, ei sînt atât de tari, încît vor merge înainte și fără noi.

Da — vorba este: Să fim oare noi Sârbii politicește morți, ca peste capetele noastre să se treacă la ordinea zilei; oare sîntem atât de slabi, încît nu ne putem nici măcar mișca, că n'avem nici voință nici putință pentru a apăra pretențiunile noastre pe cale legală?

Nu vom întrebuița frase deșerte, ci vom spune purul adevăr, și apoi judece națiunea ea însăși după propria sa minte, ce e de făcut.

Neînțelegerile noastre cu Români se vor aplană pe alt teren, și se pot rezolva cu succes mult mai mare, când va exista între noi apropiere politică.

Mai este de a se lua în considerație și următorul lucru. Congresul naționalităților trebuie în ori-ce caz să se întrunească. Noi putem arăta slăbiciunea noastră, dar' nu ne este iertat a zădărnici lucrarea altora. Români și Slovaci s'au exprimat în mod categoric, că vor ține congresul chiar și dacă noi nu putem, sau nu voim să luăm parte. Fi- rește, că în cazul acesta nu pot să țină seamă de cerințele noastre speciale.

Ne este oare iertat să facem astfel?! Voim oare să nu se audă glasul nostru? Voim să fim popor atât de mort, cum sînt Ruteni? Încă odată zicem: de aceasta este vorba. Noi așa credem, că fiecare Sârb ce-și iubeste neamul, trebuie în cercul seu de activitate să lucreze, pentru-ca Sârbii să fie reprezentați la congres în mod destoinic. În această afacere este în joc respectul națiunii noastre și speranța noastră.

Congresul se va ține în Budapesta, înaintea ochilor opiniei publice maghiare, în centrul maghiarismului. Să vadă, că noi nu sîntem nici conspiratori, nici dușmani ai patriei, ci niște oameni, cari luptă pentru cele mai scumpe lucruri ale națiunilor lor, și se luptă cu mijloace leale, mergînd pe cale legală.

Precum am mai zis, vom vorbi despre lucrul acesta mai pe larg, când partidul nostru își va spune cuvîntul seu în mod oficial. Fiecare să lucreze astfel, cum îi dictează mintea, inima sərbască și conștiința de Sârb. Noi ne-am făcut datoria și ne-o vom face.

„Národnie Noviny” dela 27 Iulie scrie sub titlul: „Congresul” următorul prim-articol:

Idea solidarității popoarelor nemaghiare în Ungaria a ajuns matură și va deveni trup. Punctul al 4-lea al Memorandului slovac dela 7 Iunie 1861 (data adunării constitutive a „Matije”. Red. „Tribunei”) glăsuiește astfel:

„În sfîrșit declarăm, că interesele națiunii slovace privitor la libertatea cetățenească sînt aceleași, sînt identice cu interesele tuturor celorlalte popoare din Ungaria; ear' din punctul de vedere al libertății naționale identice cu a tuturor popoarelor acuma asuprite, anume: a Rutenilor, Românilor, Sârbilor și Croaților; astfel, că pe teritoriul, pe care locuiește poporul slovac, cere tocmai același lucru (adecă privitor la naționalitate și libertate) pentru sine, ceea-ce frații Maghiari în realitate au deja și de aceea și unul pentru toți și toți pentru unul vrea să lupte, să se apere. Această solidaritate, cu care aderăm la interesele libertății și naționalității înaintea ochilor popoarelor libere din Ungaria, este necesită prin asuprirea popoarelor nemaghiare”.

Acum patruzeci de ani deja, părinții noștri au formulat atât de deslușit și de precis ceea-ce numai azi se îmbracă în forme vizibile. Adevărul cuprins în șirurile citate, n'a fost mort, el a durmit numai. El se trezește, se scoală în deplina sa frumseță, în deplina sa realitate, strigînd cătră noi: venit-a vremea! Sursum corda!

Representanții a trei popoare nemaghiare au convocat congresul în centrul po-

litic și administrativ al patriei noastre comune, congres, la care vor chibzui în mod leal și legal asupra programului comun de acțiune, deja atât de mult necesară, și ce nu se mai poate amîna. Convocînd congresul ne folosim numai de un drept constituțional, garantat de legile fundamentale; ne pregătăm a lucra deschis, cinstit; în fața țerii întregi vom spune crezul nostru, glîngerile și dorințele noastre.

La simplul apel al nostru deja toate foile din Budapesta au dat isonul prin articoli de fond, o dovadă aceasta, că chestiunea naționalităților există, și că adănc taie în viața publică a Ungariei. Nu e vorbă, din multe ziare miroasă tare a îngămfare și a tiranie națională, dar' se găsesc și capete destul de sombre și solide. Scurt și cuprinzător: acțiunea noastră cea nouă este foarte la timp venită; ne-am trezit încă în ora a douăsprezecea, căci dacă tăceam și mai departe, lesne am fi ajuns în acea stare, în care se află Ruteni noștri, cari sînt duși simplu la zahana fără-ca cineva să știe sau să poată ridica vocea. Ei înșiși se chiamă pe sine popor muribund. Nu, nici ei, nici noi, nu este iertat, să murim în urma propriei noastre neactivități și lipsă de curaj.

Sorții sînt aruncați; în noi însine stă, ca laolaltă cu frații noștri să dăm lumii icona de activitate bărbătească și conștie pentru binele și mîntuirea popoarelor noastre. Neînfricoșăți, tari, vom pași pe pămîntul solid și legal; avînd convingerea adăncă, că îndeplinim o datorie sfîntă față cu D-zeu și oameni. D-zeu se ne ajute la biruința glorioasă.

„Pesti Hirlap”, foaie guvernamentală, care se inspiră din același isvor cu „Nemzet”, a menințat și ea ca „Nemzet”. În numărul seu dela 27 Iulie n. publică despre congresul naționalităților — la loc de frunte — un articol lung, în care la început spune că congresul nu este al naționalităților, ci al cătorva agitatori, apoi continuă:

„Care patriot maghiar va voi să pacteze cu aceia, înaintea cărora „idea de stat maghiar” este utopie?; cari au temeritatea să afirme, că în patria aceasta „au cultivat numai interesele unui singur popor, pe care în ciuda principiilor constituționale, l-au ridicat la rangul de popor privilegiat, pe cînd pe celelalte popoare le-au degradat la rolul de străini în propria lor țeară și care nu se înfioară să afirme chiar și neadeverul acela, că în țeara aceasta pentru naționalități nu este egalitate de drepturi.

„Ungaria este un stat național, și unificat, și sgomotul agitatorilor naționaliști va face să se întărească și mai tare fortăreața unificării naționale. Mai mult decît li-am dat până acum naționalităților din Ungaria, nu putem da fără-ca să periclătim unitatea statului”.

Spune apoi că toate naționalitățile din Ungaria sînt egal îndreptățite cu Maghiarii, despre care neagă că ar fi privilegiați. Spune că legea scutește în mod egal pe toți fiii patriei. Români au biserică autonomă, al cărei cap e membru al Casei Magnaților. Români se pot folosi de limba lor maternă atât în comune cît și în comitat, ear' la conferirea oficiilor originea nemaghiară nu este nici dezum pedecă, ci mai mult avantaj.

„Dar” „națiune” numai una este în țeara aceasta. Unitatea câștigată pe prețul atător crîncene lupte nu vrem să o dăm jertfă; ce-am unit odată nu vrem să desfacem. Naționalitățile nici-odată n'au format o unitate politică, deci nu au să formeze nici de aici înainte. Agitatorii naționali vreau să jertfim unitatea statului maghiar; vreau să se desfacă de națiune și să formeze națiune separată. Cu ei deci nu ne putem tîrgui; domnii acestia sînt prea scumpi. E păcat de timp. E cu mult mai salutar ca să nu scăpăm nici un prilegiu, unde am pute să întărim statul național.

„Noi nu vrem să ajungem ca — Austria!”

„Chestia națională pe care au făcut-o matadorii celor trei „națiuni”, pe adevărații politicieni și patrioți maghiari nu-i poate îndemna să caute modalitățile soluțiunii acestor chestiuni. Chestia națională în această formă este o adevărată fabricație. În 1848 a fost importată din Austria; astăzi din România și din Rusia se furnizează. Scopul lor e să slăbească unitatea statului apoi să se desfacă de corpul debil al națiunii. Tradarea se face înaintea ochilor noștri; datorința noastră deci nu poate fi alta decît să-i desarmăm pe trădători și să-i ținem în frâu, ear' pe popor să-l ținem

de-o parte de ei ferindu-l de influența lor. Cât mai puțină neliniște și cât mai multă activitate. În contra agitatorilor severitate crudă și energie, ce nu cunoaște șovăire. Eată ce trebuie să facem.

„Politica religioasă liberală a întărit unitatea națională. Procesele pornite contra agitatorilor — pentru un timp — i-a făcut inofensivi pe cei mai mari dintre ei. Aceasta e politică corectă. Cu o mână zidim cu cealaltă ne apărăm contra inamicilor. Politica aceasta trebuie urmată fără șovăire și consecuent. Deci congresul celor trei națiuni trebuie oprit. Chiar și proclamația care convoacă congresul este punibilă, ear' scopul congresului e contrar statului și constituției. După dreptul de întrunire, naționalitățile n'au voie să formeze reuniuni politice, ear' adunarea proiectată nu este altceva decât o incidentală întrunire de această natură.

„Dacă cei 6 bărbați care au convocat congresul ar vorbi în numele lor și în numele lor ar convoca adunare, aceea ar trebui să o permitem și la adunarea aceasta ar pute conferi liberi; aceea însă nu o putem suferi în numele alor „trei națiuni“ să anunțe congresul, care să funcționeze ca reprezentând pe Români, Slovaci și Sârbi. Cetățenii statului maghiar pot să țină adunări politice, dar în numele „națiunii“ române, slovace și sârbe adunări nu se pot ține.

O astfel de adunare ar duce în răstăcirea străinătatea, ear' pe naționalități le-ar supune domnirii câtorva agitatori. Cei care în virtutea dreptului de întrunire cer permisiune pentru ținerea congresului, confundă noțiunile. Aici e vorba, că nu este permis să se țină nici o adunare sub titluri false, înșelătoare și deci ilegale.

A se întruni e permis, a înșela — nu!

„Egyetértés“, organ kossuthist-liberal, în numărul seu dela 26 Iulie n. se ocupă în primul cas de congresul naționalităților, luându-l în zefemea. În numărul seu dela 27 Iulie, la început continuă pe aceeași coardă, mai la sfârșit însă spune următoarele:

„La congres fiecare naționalitate are de gând să trimită câte 16 reprezentanți, și cu toate-că atât foile române, cât și cele slave desvoltă o agitație febrilă în interesul frecuenței cât mai mare, congresul va fi organizat quasi pe baza reprezentării poporului. Tocmai de aceea este foarte probabil, că guvernul va împiedeca ținerea congresului, ca pe o faptă ce lovește în legi“.

„Fehérmegei Napló“, organul autorizat al partidului catolic, scrie între altele următoarele:

„Întreaga presă șovinistă maghiară strigă în gura mare, că congresul naționalităților nu e permis să se înăduască. Dar' de ce nu? Care lege oprește ca cetățenii patriei să nu se adune într'un stat, unde să discute modalitatea de a-și revendica plângerile. Alătura de adunările liberalilor și ale catolicilor are drept de a se întruni și congresul naționalităților, deoarece, precum nu poate face deosebire între cetățenii patriei religioase, așa nu poate nici naționalitatea.

„Întreabă presa șovinistă, că cine i-a însărcinat pe Vasile Mangra, Dr. Stefan Petro-

vici, Dr. Emil Gavrila, Nicola Ioximovici, Paul Mudron și Dr. Samo Daxner ca să-i convoace pe Români, Slovaci și Sârbi la congres. La întrebarea aceasta am pute răspunde cu o altă întrebare, anume cine a însărcinat parlamentul maghiar ca să voteze în contra voinței poporului reformele liberale, și prin aceasta să aducă țerii o mulțime de neajunsuri?

„Dar' șovinistii de ce sbiară așa de tare în contra naționalităților? Se tem doar' de congres? De ce afirmă atunci cu atâta emfază, că idea de stat maghiar astăzi e atât de puternică, încât nici o agitație din partea naționalităților nu o poate răsturna?

„Pe de altă parte năsuințele contrare statului, ce le desvoltă agitatorii naționali tot așa le condamnă ca și afirmația semioficiosului „Nemzet“, că egemonia rasei maghiare trebuie susținută chiar și prin persecuții, neîndreptățiri și apăsări. O astfel de gândire nu este cinstită și un Maghiar neinfestat de „alliance israelite“ nu poate gândi astfel“.

Spune apoi, că congresul rezultat practic nu poate fi, până când naționalitățile nu vor năsu să împiedece alegerea deputaților liberali, care în mare parte se aleg de către cercuri locuite de naționalități. Spune, că „naționalitățile se lucreze pe căi constituționale, ca art. de lege 44:1868 despre naționalități să se revedeze „ori cel puțin să se execute litera legii“, dar' să nu urască națiunea maghiară „din pricina șovinistilor jidano-maghiar“.

„Politik“ din Praga, dela 26 Iulie, se ocupă și ea la loc de frunte cu congresul și începe astfel:

„Durere, destulă vreme a trecut până-ce națiunile nemaghiare din Ungaria au ajuns la convingerea, că nu pot să se apere în contra dușmanului lor îngâmfat, ce lucrează cu toate mijloacele la distrugerea naționalității lor, decât dacă vor proceda cu puteri unite, formând ei majoritatea populației statului ungar“.

Amintind că trebuința alianței a fost accentuată dela începutul erei constituționale și că inițiativa în actuala mișcare aparține Românilor, ziarul din Praga numește însuși apelul nostru o ilustrație strigătoare a stărilor noastre; arată cum se aplică legea naționalităților; aduce părți din Memorandul românesc și spune:

„Da și pentru popoarele nemaghiare sunt înregistrate niște drepturi, dar' acestea n'au alt scop, decât a slugi ca garnitură a dragostei maghiare pentru libertate și dreptate, căci de respectarea acelor legi nici pomeneală“.

„Politik“ reamintește spusele lui Mocșary, Dr. Schwicker în chestiunea naționalităților, aduce un extras foarte interesant din operele lui Széchenyi. Reproducând apoi părțile esențiale ale apelului sfârșește:

„Maghiarul asuprește pe Români, Slavi și Germani cu aceeași lipsă de considerare și de perseveranță. Este deci timpul suprem să se gândească la apărarea comună... Dorim din adâncul inimii, ca unirea între toate popoarele nemaghiare din Ungaria să devină trup, chiar dacă liberalismul maghiar n'ar permite ținerea congresului plănuir“.

„Agramer Tagblatt“ dela 26 Iulie publică deasemenea un articol de fond despre congres. După câteva rinduri explicative dela început, ziarul croat scrie:

„Nu ne sânt cunoscute amănuntele acestui program, totuși poate nu greșim presupunând, că naționalitățile s'au hotărât a părăsi pasivitatea (?) (poate neactivitate vră să zică „Agramer Tagblatt“ Red. „Trib.“) pe terenul politic, care îi făcea să respingă ori-ce participare la desvoltarea culturală și politică a țerii...“

„Incet, dar' sigur, popoarele nemaghiare au fost scoase afară din posesiunile lor naționale și maghiarismul a ajuns atotputernic. O astfel de sgduire a temelilor monarhiei milenare n'a putut, bine înțeles, să fie fără urmări pentru viața de stat a Ungariei. Delaturarea consecuentă a duor din trei părți a populației dela ori-ce activitate politică a trebuit în fine să producă o mistuire a forțelor și confuziune în raporturile de partid. În fapt se poate zice fără exagerare, că azi legislativa ungară nu mai dispune de nici un partid vrednic de ocărnuire. Forțele cele vechi sânt usate, ear' maghiarimea nu mai este în stare a produce nouă forțe...“

Desvoltând apoi, cum maghiarismul a profitat din reslățita procedură a sin-guraticelor naționalități, ziarul continuă:

„Naționalitățile ce s'au unit acum, formează însă și fără de Sași o astfel de putere în Ungaria, încât trebuie să ocupe în viața statului o poziție importantă, numai dacă vor voi...“

„Acum poate e vorba nu numai de îndeplinirea dorințelor și aspirațiilor naționale, căci stabilirea unui program de acțiune comună presupune un program politic, care nu se va învîrta numai în giurul unor dorințe. Scopul urmărit de partidul naționalităților ce este pe cale de a se încheia, va fi mergând mai departe, decât numai până la ajungerea câtorva concesii. Pe semne că legea naționalităților nu mai este privită ca garanție îndestuitoare pentru păstrarea existenței naționale și în privința aceasta se vor cere alte garanții, mai eficace. Decât că acum aceste garanții naționalitățile aliate nu mai caută să le dobândească numai prin memorande și pe la conferențe interparlamentare de pace, ci formând ele însele un partid, care va interveni cu putere viuă în viața statului și va aduce tot mai nouă și nouă puteri în luptă până va deveni un zăgaz puternic pentru apărarea comună și desvoltarea tuturor naționalităților...“

„Încât ne privește pe noi Croații, noi urmărim mișcarea naționalităților firește cu cele mai bune simpatii... Naționalitățile (nemaghiare) se între în viața de partid a Ungariei ca element menținător de stat și noi avem să dobândim dreptul nostru public. Dacă deci, nu este cu puțință pentru opoziția croată a merge laolaltă cu naționalitățile în această luptă, din motive lesne de priceput, totuși cercurile din Croația nu vor lipsi a sprigini pe cât se va pute năsuințele naționalităților. În acest sens dar' salutăm și pe cel dintâi congres al naționalităților, dorind ca lucrările lui să aibă succes“.

„Kronstädter Zeitung“ dela 27 reproduce după traducția lui „Pester Lloyd“ (foaia de seară dela 24 Iulie) textul întreg al manifestului congresual și întreg articolul lui „Pester Lloyd“ dela 26, din care noi am scos părțile esențiale în numărul nostru de Duminecă.

Foaia din Brașov promite, că „va avea încă privilegiu a se ocupa pe larg cu expectațiunile îndemnătoare la discuție ale oficiosului budapestan“.

Zici, că preoțimea noastră e săracă și se vede că năstrești teamă. Că și tu vei fi sărac și ea atare, nu vei avea autoritatea ce e de lipsă unui păstor sufletesc.

O, blăstămată sote după averi, cât de adeseori ai fost combătută și cu toate acestea cât de mult teren câștigi din zi în zi în inimile și mintea oamenilor! În ce mare depărtare se aruncă omul minat de valorile tale, cât se depărtează de Dumnezeu, de biserica, de națiunea, în sioul căreia s'a născut și care i'a dat căldura pentru-ca să se desvolte!

La mulți oameni moderni li-s'ar potrivit cuvintele Sf. Pavel, care îndemnând pe Filipeni, să imiteze pe apostoli, le zice plângând, că să nu imiteze pe aceia „al căror capăt este perire, al căror D-zeu este pântecul și mărirea într'un rușinea lor“.

Li-ar potrivite, căci toată mărirea și cinstea „și-o caută în săturarea neaștosului lor idol. Și pentru-ca să poată ajunge la scop, pentru-ca să poată realiza principiile lor, după argumentațiunile ce le fac, au lipsă de bani, căci eugetă, că numai în societatea acestora pot ajunge la apogeul gloriei: la știință, la renume, la de toate.

Pe atari oameni foarte bine îi satirisează Sion, bărbatul plin de simțăminte noble, plin de zel și abnegațiune pentru înflorirea și prosperarea iubitei sale națiuni. El scrie (pag. 30):

„Astăzi toți 'mi-se închină,
„Căci mi pungașă plină.

Lupta în comitate.

V.

(3) Comitatul Turda-Arieș este unul dintre acele comitate, asupra cărora plângeri de indiferentism încă s'au auzit — fără a fi contrazise.

Între viriliștii acestui comitat găsim pe domnii:

Cotișel Nicodim, proprietar.
Tămaș Nicolae, preot.
Cormoș Emil, proprietar.
Suciș Vasile, preot.
Mezei Alexandru, preot.
Katona Ioan, proprietar.
Vasincă Ioan, proprietar.
Vlăduț Iuliu, proprietar.
Pap Teofil, preot.
Pap Veniamin, preot.
Cismaș Grigore, proprietar.
Orbean Romul, preot.
Mesaroș Ioan, avocat.
Precup Alexandru, preot.
Elekes Mariu, proprietar.
Pașca Simon, notar.
Boer Ioan, preot.

Dintre acești 17 membri abia 3—4 au reușit să-și facă prin lucrările din comitat numele mai cunoscut la națiunea română.

Între membrii aleși în congregația acestui comitat, găsim pe domnii:

Poruț Samoil, preot.
Marinca Ioan, proprietar.
Szöts(!) Petru, solgăbieru.
Vlasa Ioan, solgăbieru.
Teuțan George, preot.
Gomboș Ioșif, învățător.
Pașca Simon, notar.
Tordai Ioan Isaia, preot.
Lazar Aurel, procuror.*)
Danciu Ioan, protopop.
Cigărean Ioan, notar.
Pop Simon, protopop.
Șuluț Dionisie, judecător în pensie.
Roșca Petru, protopop.
Solomon Nicolae, preot.
Todor Ioan, notar.

Acest comitat are deci, pe lângă fericirea de a fi reprezentat și de un Lăzar Aurel, și aceea de a avea vre-o 6—7 persoane, Români în funcții și dependenți. Ar fi deci și aici la loc ca bine cunoscuții conducători din acest comitat să iee inițiativa ca în bună înțelegere, unde se poate și, de nu, și altfel ei să fie înlocuiți cu alții.

De altfel având doi protopopi și atâția preoți și proprietari în congregație — sântem în drept să așteptăm ceva mai mult dela acest comitat.

Așteptăm!...

* Este procurorul — dela Cluj, un reneget, ales în cercul Trăscăului. Nu s'ar pute să i-se dea o trăsătură bineamărită?

Gimnasiul din Năsăud.

(3) După cunoscutele știri alarmante aduse de presa română asupra examenului de maturitate dela gimnasiul din Năsăud, primul capitol ce l-am căutat în „Raportul al XXXIII-lea“ despre acest gimnasiu, p anul 1894—95, a fost, ca dela sine se înțelege, capitolul asupra examenului de maturitate.

Ce s'a întâmplat așadar?

La examenul de maturitate s'au prezentat 30 elevi; dintre aceștia: la scripturistice au fost clasificați cel puțin cu „destulitor“ 2 și au fost respinși pentru repetiția examenului 5; la verbal au fost declarați: maturi cu „eminență“ 1, maturi cu „bun“ 2, maturi 8; la verbal au fost respinși pentru emendare după trei luni 10, pentru repetiția examenului după un an 3, n'a prezentat 1.

Nenorocirea nu mai pare așa de mare după-ce vedem, că numai 3 au fost respinși pe un an întreg. Totuși este mare numărul celor respinși pe timp de trei luni. Aceștia au fost respinși: din limba română 2, din limba latină 2, din limba maghiară 6.

Care va să zică, tot jertfe de ale rigorismului la examenul din limba maghiară au fost cerute în mare număr; 2/3 din cei căzuți, căzură la limba maghiară!

Ori-cum s'ar fi apărât dl Putnoky pri „Kolozsvár“ — chestia ne pare totu necurată.

Mai mare contrast între Beiuș și Năsăud intră-această privință nici că se poate. La Beiuș găsim o cunoștință de limba maghiară, încât te întristezi, la Năsăud dl Putnoky șicanează șese elevi — punându-se mai învețe trei luni ungurește!

Acest domn n'ar trebui să uite, că und limba maghiară se învață numai în școală nu și în viața privată, nu se pot obține rezultate ca la Beiuș ori la Kecskemét ori Dobrițin. Ear' cât despre societatea, din care es elevii români dela Năsăud, eată-o cum se caracterizează:

După limba maternă ei au fost Români din clasa I. până în clasa VIII: 48, 39, 43, 33, 16, 22, 23, 31 = 257; și. Nemți în total 5! Alte neamuri n'au fost!

După loc ei au fost din Năsăud 28 din comitatul Bistrița—Năsăud 105, din alte comitate 129.

Bine ar fi fost ca și aceste comitate și cerele elevilor din ele să fie specificate, pentru a pute pune lămurit în evidență reionu de admigrare spre acest liceu; în programele viitoare s'ar pute face aceasta.

După confesiune elevii au fost 202 greco-catolici și 54 greco-orientali; restul de 6 elevi a fost de alte religii.

Precum putem simți din aceste date regiunile sociale din care es elevii dela Năsăud sânt pur românești, pentru aceea ni-se pare, că dl Putnoky a fost înechitabil, cerând astorfel de elevi, știie atât de bine ungurește, încât să se capabili să scrie — chiar o gramatică mai bună decât a d-sale! (Limba maghiară, zis în treacăt ș'a propus în liceu după căruia lui Putnoky Orișan, Góbi Imre și Dr. Szántó Kálmán.

După-ce am lămurit obiectul, care dă pricină la reamintită discuție, să mai luăm câteva știri.

FOIȚA „TRIBUNEI“

Constatări și sfaturi.

(În formă de scrisori.)
(Urmare).

III.

E foarte bine să păstrezi epistolele ce le primești dela prieteni și cunoscuți. Din ele poți confruntându-le, să deduci la schimbările la cari a fost expus cineva în decursul timpului, poți urmări desvoltarea, stagnarea ori regresul în iubirea și alipirea de ocupațiunea la care s'a dedicat.

Poți ușor să privești gradele de entuziasm ale unei persoane. Poți să afli direcțiunea în care se cultivă: își desvolță numai intelectul și desprețuște cultura morală, din ce răsar lingșitorul, înșelătorul și despotul; își desvolță inima și lasă înțelenită mintea, făcând pe omul lăș și servil ori că merge paralel în cultivarea minții și inimii, în ce poți să observi pe bărbatul netăfăcat, resignat în toate, a cărui dorință este lupta ear' plăcerea, munca onestă și demnă.

Vă păstrez cu scumpătate epistolele tuturor amicilor din timpul tinereții noastre, din timpul plăcut petrecut între zidurile seminarului, de unde a eșit multă lumină și căldură pentru un popor aruncat în întunec pentru un popor supt până la oase.

Păstrez și epistolele tale și cu drag recetesc din când în când laudele meritare, ce

le aduceai misiunii preoțești. Mă umplu de entuziasm și acum de entuziasmul, ce se străcoară mai în toate epistolele tale. Multe din principiile-ți laudabile m-le-am însușit și eu. Dintre planurile ce ziceai că vei face întru realizarea lor deduceam la religiozitatea și cultura ta morală.

Și cum nu, când așa de măiestrit îmi descriai fericirea, ce 'ți-o procură și numai cugetul de a te afla în mijlocul turmei, ce-ți va fi designată de bunul D-zeu prin organele sale, în mijlocul turmei care fiind conștientă, că tu numai binele ei i vorești, că în toate acțiunile tale numai progresul ei pe toate terenurile îți zace la inimă, va asculta vocea ta.

Cam acesta e tenorul epistolelor tale de mai de mult.

În epistolele din timpul mai apropiat importanța principiilor tale scade și entuziasmul tău se pare că e numai chestiune de scurt timp, ca să dispară. Cum am zis eu altă ocaziune, tu te-ai învins pe tine însuși.

Esti ca genii, cari — după unii — acum sânt optimiști, acum pesimiști.

Te plângi că ești sărac și zici că: „numai averea garantează autoritate în timpul nostru“. Dar' iubite frate, tu știi bine, că secolul nostru e poreclit secolul luminii nu al aurului și al argintului, cu toate-că mai mulți bani ca acum nici când nu au fost. Vorești, intenționat, să schimbi lumina cu luciirea aurului, dar' știi bine, că aurul fără lumină nu lucește, el e mort și ca să poată vorbi lumina e indispensabilă.

„Fără nici o învătătură,
„Eu trec astăzi de învătătură;
„Toți sânt uitați n'a mea gură,
„Când pungașă 'mi-a sunat
„Banul face al meu nume,
„Banul mă ridică n' lume“...

Întru realizarea principiilor lor păcătoase, ei umblă pe toate căile nedrepte și înțreținează toate mijloacele și cele mai neonest, necruțând banul deapropelui necruțându-i renumele, averea cea mai prețioasă, necruțându-i nici chiar viața.

Dar' fiindcă la împlinirea acestora, îi împiedică conștiința, care îi muștră și nu-i lasă să se miște liber la tămăierea idolului lor, se năsușe; ca mai întâiu se adoarmă, eventual se o nimicească total.

Se năsușe și desrădăcește din inima lor acea floare plăcută, care își împrăștie parfumurile ei încă la începutul existenței omului. Adoperează să deprime în inima lor cunoștința lui Dumnezeu, să alunge din suflet pe acela, al cărui nume: „Eu sânt cel ce sânt“, scris este pe boltă înstelată, îl poartă fiecare picur de rouă și gravat este pe fiecare fir de iarbă.

Ca să poată înfunda gura conștiinței ridică între sufletul lor și D-zeu, zid de fapte rele: vatămă pe deapropape trușești și moralicește, își necinstește părinții și frații, își vinde nația pentru un blid de linte, își bate joc de frații sei, când aceștia datorința 'și-o fac față de mama lor și se bucură, când îi vede în muzeala temnițelor și trași în țapă — Ridică zid de blăstămății ca să le înțu-

nece ochii și să nu poată privi datorințele lor, la cari îi fadeamă vocea puternică a conștiinței. Din propus se fac ignoranți față de cele mai sfinte îndemnuri ale inimii. Sumetia și corupțiunea moravurilor li trăsesc înaintea adversarilor declarații celor de un neam cu ei. N'au D-zeu, n'au conștiință, nu simț nimic, căci „ochiul căruia nu te vede, doamne! — zice Fenelon — n'a văzu nici-o dată ceva; care nu simțeste nimic nici-o dată nimic!“

Lupta aceasta cu sine însuși e suferință și mai în toate cazurile ajung acolo unde și-au propus, căci pornind omul pe pe vîrniș, anevoie se mai poate opri.

Încep dela aplicări și ajung la pasiuni încep dela dor și ajung la lăcomie.

În lăcomia după averi, în rivalitatea după domnie și îndestularea facultăților inferioare, dorul de a trece oameni mari înaintea cel mic, cu invidie priveș la onoare și renume ce 'și-lea câștigat unul sau altul în luptă muncă dresată.

În inimile lor se grămădesc gânduri și plâniuri detestabile ca și „într'o baltă infecțioasă și toată aruncăturile“.

Caută mijloace pentru nimicirea cel bun și mijloacele lui sânt: impostura, stigmatizarea, lingșirea și chiar omorul.

Să nu înșirăm multe cazuri, iubite frate, destul să amintim tratarea nedeamă a multor părinți din partea fiilor lor. Destul să amintim lacrimile pline de amarciune, pri cari circulează deodată și iubire, lacrimi ce s'atrăcură din ochii multor părinți pentru ingra-

Proprietor: H. L. Lavin, Chicago, Ill.

Starea institutului de credit și de economii „Fagețana”
ca societate pe acțiuni în Faget, cu 30 Iunie 1895.
Intemeiat la 24 Noemvrie 1891.

Debit:	fl.	cr.	Credit:	fl.	cr.
Cassa în numerar.	8081	92	Capital de acțiuni	76091	—
Imprumuturi pe cambii cu giranți	264584	41	Fondul de rezervă	16740	16
— cu acop. hip.	49768	—	— garanți	1500	—
— pe ipotecă	49268	—	Depuneri spre fructificare		
— pe oblig. cu cavenți	79267	29	— în libele	fl. 259261.53	
Realități	2607	05	Depuneri spre fondul de		
Acțiuni dela alte institute	612	—	— pensiune al funcț.	2578.90	261840 43
Spese de fondare	356	30	Cambii reescomptate		90584 02
Mobiliar	1313	07	Interese dela împrumut.		
Conto-Corrent	289	63	— pe cambii	fl. 14942.46	
Interese după dep. spre fruct. fl. 6942.75			— Interese dela împrumut.		
— camb. rescompt. „3027.17”	9969	92	— pe cambii cu prop. hip.	2934.92	
Salar, mărci de prezentă, chirie, porto,			— Interese dela împrumut.		
tipărituri, registre etc.	3644	85	— pe ipotecă	2888.97	
Contribuțiune	739	48	— Interese dela împrumut.		
Diversi debitori	1092	63	— pe obligațiuni	5355.83	26122 18
			Profit dela realități	1400	—
			Profit din anul trecut	500	—
			Diversi creditori	812	81
	475590	60		475590	60

Faget, la 30 Iunie 1895.

[2357] 1—1

Sebastian Olariu m. p.,
director executiv.Toma F. Haneșiu m. p.,
secretar-comptabil.

Pianuri, armoniuri, reparaturi și acordări

se execută în cel mai solid mod și se furnizează sub garanție de mai mulți ani de cârmă

F. A. KAUFFMANN,

salon de pianuri și atelier de reparaturi,
Sibiu, Piața-mică 13, Piața-Huet 13.

În deposit se află pianuri: „Belehradek, Reinhold, Raesse, Tintz, Tomaschek și Wlizek”, armoniuri: „Wilux și Wite, d. W. Kare”.

Orgă-armoniuri pentru biserici mai mici și capele asemenea se află în deposit.

[2256] 6—32

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune
din

ȚINEREA VITELOR

de
Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

La „Institutul Tipografic”
în Sibiu se află de vânzare:

PORTRETUL

dlui Dr. Vasile Lucaciu.

Un tablou în mărime de 38x28 cm.

Prețul 50 cr.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 conle tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Păpărușă Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcărul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Filica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărălnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
13. **Blăstăm de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica de Bojena Nămcovă,** tradusă din limba boană de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Oatrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Genușoata.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndărălnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Frînteniul meu Văntură-Teacă.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din estini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoalea.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea prostilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Rusea împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
36. **Baba Iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Fosacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Busalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Ecma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Elena Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.

Color-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1895.

Budapesta—Fredeal										Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercerova										Copsa-mică—Sibiu—Avrig—Făgăraș.												
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Orient. Express	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	2.20	4.45	11.34	7.10	pl. Copsa-mică	9.34	3.39	6.20	12.35			
10.00	8.05	3.15	5.45	9.15	11.12	12.48	1.48	2.12	2.06	3.08	2.50	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	4.19	7.01	1.25	9.15	sos. Sibiu	7.44	1.31	4.49	10.30			
8.30	2.15	6.52	9.02	11.12	12.48	1.48	2.12	2.06	3.08	2.50	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	4.19	7.01	1.25	9.15	sos. Sibiu	7.44	1.31	4.49	10.30				
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	12.48	1.48	2.12	2.06	3.08	2.50	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	4.19	7.01	1.25	9.15	sos. Sibiu	7.44	1.31	4.49	10.30				
1.38	5.48	11.88	12.48	1.48	2.12	2.06	3.08	2.50	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	4.19	7.01	1.25	9.15	sos. Sibiu	7.44	1.31	4.49	10.30		
3.42	7.08	1.48	2.12	2.06	3.08	2.50	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	4.19	7.01	1.25	9.15	sos. Sibiu	7.44	1.31	4.49	10.30				
3.58	7.15	2.06	3.08	2.50	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	4.19	7.01	1.25	9.15	sos. Sibiu	7.44	1.31	4.49	10.30		
4.88	7.48	3.08	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	4.19	7.01	1.25	9.15	sos. Sibiu	7.44	1.31	4.49	10.30				
5.20	8.18	3.46	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	4.19	7.01	1.25	9.15	sos. Sibiu	7.44	1.31	4.49	10.30				
5.48	9.07	2.52	4.06	4.50	5.48	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27			
6.32	9.37	3.51	5.32	4.50	5.48	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27			
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50	5.48	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27			
8.07	5.05	6.24	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11		
8.34	10.37	6.14	8.40	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27		
8.49	11.10	8.40	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34		
9.06	11.32	9.08	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59	5.55	6.11	6.27	6.34	6.59		
10.12	12.50	10.40	7.27	7.40	7.56	8.17	8.33	8.48	8.63	8.78	8.93	9.08	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53	13.08	13.23	13.38		
10.40	1.25	11.25	7.56	8.17	8.33	8.48	8.63	8.78	8.93	9.08	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53	13.08	13.23	13.38	13.53	14.08		
10.59	1.48	11.54	8.17	8.33	8.48	8.63	8.78	8.93	9.08	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53	13.08	13.23	13.38	13.53	14.08	14.23		
11.07	1.52	12.04	8.33	8.48	8.63	8.78	8.93	9.08	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53	13.08	13.23	13.38	13.53	14.08	14.23	14.38		
11.31	2.18	12.34	8.63	8.78	8.93	9.08	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53	13.08	13.23	13.38	13.53	14.08	14.23	14.38	14.53	15.08		
11.48	2.40	1.00	8.93	9.08	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53	13.08	13.23	13.38	13.53	14.08	14.23	14.38	14.53	15.08	15.23	15.38		
12.25	1.40	8.38	9.08	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53	13.08	13.23	13.38	13.53	14.08	14.23	14.38	14.53	15.08	15.23	15.38	15.53		
12.52	2.17	2.17	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53	13.08	13.23	13.38	13.53	14.08	14.23	14.38	14.53	15.08	15.23	15.38	15.53	16.08		
1.06	2.35	9.09	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53	13.08	13.23	13.38	13.53	14.08	14.23	14.38	14.53	15.08	15.23	15.38	15.53	16.08		
1.37	3.14	11.88	12.48	1.48	2.12	2.06	3.08	2.50	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	1.19	10.13	1.3	3.46	4.19	7.01	1.25	9.15	sos. Sibiu	7.44	1.31	4.49	10.30		
1.52	3.84	9.42	10.22	10.51	11.12	11.48	12.04	12.34	1.00	8.33	8.48	8.63	8.78	8.93	9.08	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53		
2.19	3.49	9.44	10.22	10.51	11.12	11.48	12.04	12.34	1.00	8.33	8.48	8.63	8.78	8.93	9.08	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53		
2.32	4.11	9.59	10.22	10.51	11.12	11.48	12.04	12.34	1.00	8.33	8.48	8.63	8.78	8.93	9.08	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53		
3.04	4.48	10.22	10.51	11.12	11.48	12.04	12.34	1.00	8.33	8.48	8.63	8.78	8.93	9.08	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53	13.08		
3.40	5.27	10.51	11.12	11.48	12.04	12.34	1.00	8.33	8.48	8.63	8.78	8.93	9.08	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53	13.08	13.23		
4.08	6.10	11.12	11.48	12.04	12.34	1.00	8.33	8.48	8.63	8.78	8.93	9.08	9.23	9.38	9.53	10.08	10.23	10.38	10.53	11.08	11.23	11.38	11.53	12.08	12.23	12.38	12.53	13.08	13.23	13.38		
5.34	7.50	12.26	12.53	13.08	13.23	13.38	13.53	14.08	14.23	14.38	14.53	15.08	15.23	15.38	15.53	16.08	16.23	16.38	16.53	17.08	17.23	17.38	17.53	18.08	18.23	18.38	18.53	19.08	19.23	19.38		
6.12	8.80	12.58	13.08	13.23	13.38	13.53	14.08	14.23	14.38	14.53	15.08	15.23	15.38	15.53	16.08	16.23	16.38	16.53	17.08	17.23	17.38	17.53	18.08	18.23	18.38	18.53	19.08	19.23	19.38	19.53		
6.41	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	1.15	9.08	
7.16	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	1.84	9.38	
8.00	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	2.09	10.25	
11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	
12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	12.26	
1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	
8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80	8.80

Budapesta—Fredeal										Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercerova										Copsa-mică—Sibiu—Avrig—Făgăraș.									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Orient. Express	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	2.20	4.45	11.34	7.10	pl. Copsa-mică	9.34	3.39		